

[L. Rasmussen.]

jeg tror aldrig, jeg har staaet her med mindre Glæde, mindre Begejstring over det Hverv, jeg har faaet, end i Dag. Thi tidligere, naar jeg har været udpeget til Ordfører, har jeg været det, fordi jeg var i Overensstemmelse med alle indenfor mit Parti, og jeg kunde sige: saaledes staaer det Parti, jeg repræsenterer, men det er ikke Tilfældet i Dag; naar jeg i Dag er udpeget til Ordfører, tør jeg ikke en Gang sige med Sikkerhed, at det er, fordi ingen var bedre i Overensstemmelse med et Flertal indenfor Partiet end jeg. Jeg blev i sin Tid udpeget til Medlem af Ædruelighedskommissionen og var Medlem af den, saa længe den beskæftigede sig med Beværterloven. Da den begyndte at beskæftige sig med Forarbejderne til en Forbudslovgivning af den Art, her er Tale om, udtraadte jeg og blev erstattet af min Partifælle, det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer, og det er kun den Omstændighed, at han er syg, der har foranlediget, at jeg er blevet placeret i Ordførrækken i Dag.

Jeg kan ligesom den højtærede Indenrigsminister sige, at vi alle har stor Sympati for Arbejdet for at fremme Ædrueligheden, og jeg kunde sige lige saa mange og lige saa kønne Ord og udtale lige saa megen Sympati som Indledning til at gaa imod det Lovforslag, der er Tale om; jeg kan ganske vist ikke i den Grad balancere paa Æg, som den højtærede Minister synes at have Evne til i denne Sag, men jeg kan sige, at vi jo alle er enige om at ønske Ædrueligheden fremmet paa bedst mulige Maade her i Landet, og i øvrigt tror jeg, at naar det kommer til Stykket, er den højtærede Minister og jeg ikke saa væsentlig uenige om at anse det for meget uheldigt, om dette Lovforslag skulde blive ophøjet til Lov. Det tror jeg vi er enige om, men jeg kan, som sagt, ikke balancere paa den Maade som den højtærede Minister.

Det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa, at man efter et Krav fra Vælgerne skal kunne etablere Folkeafstemning; og saa har man i Sogneraad, Amsraad og Rigsdag at bøje sig for, hvad der ved en saadan Folkeafstemning vedtages. Socialdemokratiet har en Gang paa en Kongres vedtaget en Beslutning om, at vi ønsker dette Spørgsmaal afgjort ved Folkeafstemning. Vi har i vort Program det Krav, at Landstinget skal fjernes, og at vigtige af Folketinget vedtagne Love skal ud til Folkeafstemning, inden de faar Lovskraft, og vi har i sin Tid, da vi forhandlede om Grundlovsændringerne, ogsaa foreslaaet en Bestemmelse om et Initiativ fra Vælgerne, men saaledes, at

naar en Lov var behandlet paa Rigsdagen og havde faaet et betydeligt Antal Stemmer for sig, men var blevet forkastet, skulde Vælgerne kunne tage Initiativ til at faa den ud til Godkendelse.

Men jeg føler mig ganske forvisset om, at en Folkeafstemning som den her foreslaaede vilde ikke kunne samle mit Parti eller blot et Flertal i Partiet om sig. Et Forslag af den Art er noget ganske enestaaende. Saa vidt jeg kan se, har de ærede Forslagsstillere heller ikke i den Henseende Erfaringer fra andre Lande at bygge paa, saa de har kunnet sige: saaledes har man gjort i andre Lande, og dér er det gaaet godt, og derfor vil vi nu prøve at gaa den samme Vej; for ganske vist har man i andre Lande haft Forbud indført, og nogle Steder er man gaaet bort fra det igen, og andre Steder har man haft mindre heldige Resultater at opvise, men jeg ved ikke af, at man noget Sted har forberedt et Forbud paa den Maade, som der foreslaas her, hvor man gør det paa den Maade, at hvis der f. Eks. er Tale om et Kommuneforbud, skal der afholdes Folkeafstemning paa Begæring af 25 pCt. af Vælgerne.

Lad mig her indskyde en Bemærkning om denne Bestemmelse; det er kun en Bagatel. Der staaer, at det skal være 25 pCt. af de kommunale Vælgere, og at Kommunalbestyrelsen hurtigst muligt skal undersøge, om de, der har skrevet under paa Begæringen, er kommunale Vælgere; og det samme gælder Amsafstemningerne, hvor 20 pCt. kan fremsætte en saadan Begæring. Her har Forslagsstillerne sikkert ikke tænkt paa, at Kommunalbestyrelserne altsaa skal udarbejde en Valgliste, fremlægge den og tage imod Protester og andet, for de kan jo ikke benytte en Valgliste, der kan være indtil 4 Aar gammel. Jeg gaar derfor ud fra, og det kommer vi vel ikke i Konflikt om, at man maa sige „Folketingsvælgere“ i Stedet for „kommunale Vælgere“, men det er altsaa et uvæsentligt Spørgsmaal.

Men der staaer altsaa, at 25 pCt. af Vælgerne kan kræve en Folkeafstemning. Dette Tal, 25 pCt., er i mine Øjne alt for ringe. Jeg mener nu ikke, at man ad den foreslaaede Vej skal forberede Gennemførelsen af et Forbud, hverken i Kommunerne, Amterne eller Staten, men hvis det maatte være mig magtpaaliggende at faa en Afstemning i Dag, maaske fordi jeg er Modstander af Landsforbud og følte mig forvisset om, at der vilde være Flertal imod den, saa vilde jeg i den Bydel her i København, hvor jeg bor, med Lethed, hvis jeg havde Tid til det og vilde ofre mig for det,